

Utskottet hemställer

att riksdagen lämnar motionen 1972:1295 utan åtgärd.

Stockholm den 6 april 1972

På jordbruksutskottets vägnar

NILS G. HANSSON

Närvarande: herrar Hansson i Skegrie (c), Mossberger (s), Persson i Skänninge (s), Johanson i Västervik (s), Hedin (m), Hedström (s), fru Anér (fp)*, herrar Augustsson (s), Larsson i Borby (c), fru Lindberg (s), herr Takman (vpk), fru Olsson i Helsingborg (c), herr Åberg (fp), fru Theorin (s) och herr Leuchovius (m).

*Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservation

av herrar Hansson i Skegrie (c), Hedin (m), fru Anér (fp), herr Larsson i Borby (c), fru Olsson i Helsingborg (c), herrar Åberg (fp) och Leuchovius (m), som anser att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

”Miljövården och vad därmed sammanhänger är en av de mest centrala frågorna i dagens samhälle. Det är angeläget att möjligheterna att vidga och effektivisera miljövårdsarbetet på olika områden blir väl tillvaratagna, bl. a. genom uppmuntran av och stöd till de ideella krafter som anmäler intresse för sådan verksamhet. Utskottet delar motionärernas uppfattning att hembygdsföreningarna på sitt verksamhetsfält bör som komplement till de statliga och kommunala organens strävanden kunna göra betydelsefulla insatser för vården av miljön i den mån de disponerar över resurser för ändamålet.

Utskottet anser således att möjligheter bör beredas de inom hembygdsvården verksamma organisationerna och föreningarna att effektivisera och utbygga sin verksamhet inom miljövård, naturvård och kulturvård och att staten för dessa syften bör lämna organisationerna och föreningarna ekonomiskt stöd. Det är emellertid med hänsyn bl. a. till vikten av att de statliga medel som ställs till förfogande kommer till så ändamålsenlig användning som möjligt nödvändigt att ett klarläggande sker av frågorna hur en sådan stödverksamhet lämpligen bör utformas och administreras. En utredning i ämnet bör således komma till stånd.

Utskottet får med hänvisning till det anförda hemställa

att riksdagen med bifall till motionen 1972:1295 hos Kungl. Maj:t hemställer att frågan om statligt stöd till hembygdsföreningar för aktiva miljövårdsinsatser blir föremål för utredning och förslag.”

Nr 18

Jordbruksutskottets betänkande i anledning av motion om svenskt medlemskap i Internationella naturskyddsunionen (IUCN).

Motionen

I motionen 1972:94 av herr Werner i Malmö m. fl. (m, c, fp) har yrkats att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer att Sverige måtte ansöka om medlemskap i Internationella naturskyddsunionen (IUCN).

Utskottet

I den här föreliggande motionen hävdas att Sverige bör ansöka om medlemskap i Internationella naturskyddsunionen (IUCN). Det framhålls bl. a. att unionen genom sitt världsomfattande arbete intar en central ställning inom den internationella naturvården och sedan sin tillkomst år 1948 spelat en betydande roll för opinionsbildningen på naturvårdsområdet i olika länder. Ett särskilt starkt skäl för svenskt medlemskap är, anser motionärerna, att Sverige står som värdland för FN:s stora miljövårdskonferens innevarande år.

Frågan om Sveriges anslutning till naturskyddsunionen har behandlats av 1969 och 1971 års riksdagar i anledning av motioner med väsentligen samma yrkande som i den nu föreliggande. Vid 1969 års riksdag framhöll utrikesutskottet (UU 1969:6) bl. a. att Sverige redan var väl representerat i organisationen, då två statliga och fyra enskilda organisationer var medlemmar. Organisationens dominerande icke-statliga karaktär och omröstningsreglerna ingav principiella betänkligheter mot medlemskap. Röstningsreglerna var visserligen under omprövning, men utskottet var inte berett att tillstyrka motionerna, som avslogs av riksdagen. Vid 1971 års riksdag hänvisades motsvarande motion till jordbruksutskottet (JoU 1971:45). Utskottet inhämtade yttrande över motionen från naturvårdsverket, som ansåg övervägande skäl tala för att dittillsvarande form för svenska statens medlemskap i unionen bibehölls men att det eventuellt kunde övervägas att naturvårdsverket i stället för dåvarande medlemsavgift erlade medlemsavgift som för regering. Utskottet anslöt sig till den av naturvårdsverket deklarerade uppfattningen att gällande form för medlemskap borde bibehållas och avstyrkte motionen, som avslogs av riksdagen.

Vid Nordiska rådets i början av innevarande år avhållna session i Helsingfors har väckts ett medlemsförslag om nordiskt deltagande i bl. a. Internationella naturvårdsunionen. Enligt förslaget bör rådet rekommendera regeringarna att söka medlemskap i unionen. Yttranden över förslaget har för svensk del inhämtats från statens naturvårdsverk,

Svenska naturskyddsföreningen och Svenska jägareförbundet. Naturvårdsverket hänvisar till sitt yttrande över den vid 1971 års riksdag väckta motionen i frågan och erinrar vidare om de förslag om en institutionalisering inom FN:s ram av naturvårdsfrågor som under hösten 1971 diskuterats i den förberedande kommittén inför 1972 års miljövårdskonferens. Verket förordar att avgörandet om den svenska regeringens medlemskap i den icke-statliga IUCN får anstå till dess frågan om det mellanstatliga samarbetet i FN fått sin lösning. Svenska naturskyddsföreningen, som för sin del tidigare föreslagit att Sverige skall ansöka om medlemskap i IUCN, säger sig vara medveten om att frågan kan komma i ett annat läge i anledning av de diskussioner som förts med anledning av FN:s miljövårdskonferens om tillskapandet av ett nytt mellanstatligt miljövårdsorgan och att man därför måhända bör avvakta resultatet av dessa diskussioner. I samma riktning uttalar sig Svenska jägareförbundet.

Utskottet finner mot bakgrund av det anförda inte anledning föreslå något ändrat ståndpunktstagande från riksdagens sida i nu förevarande spörsmål. Motionen avstyrks alltså.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet att riksdagen lämnar motionen 1972:94 utan åtgärd.

Stockholm den 6 april 1972

På jordbruksutskottets vägnar

NILS G. HANSSON

Närvarande: herrar Hansson i Skegrie (c), Mossberger (s), Persson i Skänninge (s), Johanson i Västervik (s), Hedin (m), Hedström (s), fru Anér (fp)*, herrar Augustsson (s), Larsson i Borrby (c), fru Lindberg (s), herr Takman (vpk), fru Olsson i Helsingborg (c), herr Åberg (fp), fru Theorin (s) och herr Leuchovius (m).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Nr 19

Jordbruksutskottets betänkande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition 1972: 1 såvitt avser anslag till Miljövårdsforskning, dels Kungl. Maj:ts proposition 1972: 39 angående stöd till kollektiv forskning inom miljövårdsområdet jämte motioner.

Propositionerna

Kungl. Maj:t har i propositionen 1972: 1 (bilaga 11, punkten H 9, s. 140—142) föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga Kungl. Maj:t att vid statens naturvårdsverk inrätta en tjänst för forskningschef i Ce 1,
2. till Miljövårdsforskning för budgetåret 1972/73 anvisa ett reservationsanslag av 13 620 000 kr.

Sedan Kungl. Maj:t i propositionen 1972: 1 (bilaga 11, punkten H 10, s. 142) föreslagit riksdagen att i avvidan på särskild proposition i ämnet till Stöd till kollektiv forskning på vatten- och luftvårdsområdet för budgetåret 1972/73 beräkna ett reservationsanslag av 1 200 000 kr. har Kungl. Maj:t i propositionen 1972: 39 angående stöd till kollektiv forskning inom miljövårdsområdet under åberopande av utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 3 mars 1972 föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtal angående stöd till forsknings- och utvecklingsverksamhet rörande behandling av avfall från hushåll, industriell verksamhet m. m.,
2. till Stöd till kollektiv forskning inom miljövårdsområdet för budgetåret 1972/73 under nionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 1 500 000 kr.

I propositionen 1972: 39 föreslås att Kungl. Maj:t bemyndigas godkänna avtal med Stiftelsen Industrins vatten- och luftvårdsforskning om stöd till forsknings- och utvecklingsverksamhet rörande behandling av avfall från hushåll, industriell verksamhet m. m. Verksamheten förutsätts samordnad med den kollektiva forskning som nu pågår inom vatten- och luftvårdsområdet.

Till finansiering av den samlade kollektiva forskningen inom miljövårdsområdet föreslås för budgetåret 1972/73 ett anslag av 1,5 milj. kr. Eftersom motsvarande belopp tillskjuts av näringslivet kommer under nästa budgetår totalt 3 milj. kr. att stå till förfogande, varav 600 000 kr. för forskning inom avfallsområdet.